

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 659)
undervisningsministerråd
(Offentligt)

UDU, Alm. del - bilag 327 (Løbenr. 13483)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	2. maj 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Undervisningsministeriets grundnotat vedr. forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, KOM (2002) 119 endelig.

GRUNDNOTAT TIL 2. maj 2002

FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer. KOM(2002)119 endelig udgave.

1. Indledning.

Hjemmelsgrundlaget for direktivforslaget er Traktaten om Det Europæiske Fællesskab (TEF) artikel 40, artikel 47, stk. 1 og stk. 2, første og tredje punktum og artikel 55. Beslutningsproceduren fremgår af TEF art. 251, hvorefter der sker en fælles beslutningstagen med Europa-Parlamentet. Forslaget er fremsat af Europa-Kommissionen den 7. marts 2002 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Efter TEF artikel 3, stk. 1, litra c), er fjernelse af hindringerne for den frie bevægelighed for personer og tjenesteydelser ét af Fællesskabets mål. Det indebærer for medlemsstaternes statsborgere, at de har ret til at udøve et erhverv som selvstændig eller lønmodtager i en anden medlemsstat end den, hvori de har erhvervet deres erhvervmæssige kvalifikationer.

2. Baggrund og indhold.

Ud fra en opfattelse af, at EU-reguleringen på området for gensidig anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer efterhånden var blevet meget kompleks, bad Det Europæiske Råd i Stockholm Europa-Kommissionen om at udarbejde et forslag til et mere ensartet, gennemsigtigt og fleksibelt system på området. Det Europæiske Råds beslutning var baseret bl.a. på Kommissionens meddelelse af februar 2001 til Rådet om "Nye arbejdsmarkeder i EU, der er åbne for alle og giver adgang for alle".

Kommissionens forslag til direktiv er bl.a. udarbejdet på grundlag af resultaterne af en høring over den fremtidige ordning for anerkendelse af erhvervsuddannelser, som Kommissionen iværksatte i juni 2001.

Med henblik på at gøre systemet for gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer klarere, enklere og lettere at forstå og anvende tager direktivforslaget efter dets ordlyd sigte på en omfattende revision af alle eksisterende direktiver om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

På nuværende tidspunkt reguleres den gensidige anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer først og fremmest af de såkaldte generelle EF-direktiver, som tager udgangspunkt i et princip om umiddelbar anerkendelse af erhvervskvalifikationer erhvervet i en anden medlemsstat og af de såkaldte EF-sektordirektiver, som bygger på anerkendelse på grundlag af samordning af mindstekrav til uddannelse. Alle disse direktiver ophæves og erstattes af det nye direktiv.

Efter direktivforslaget samles grundlæggende betingelser og garantier i eksisterende EF-sektordirektiver og generelle EF-direktiver i ét direktiv. Princippet om automatisk anerkendelse på grundlag af samordning af mindstekrav til uddannelse opretholdes i forhold til de erhverv, som i dag er omfattet af EF-sektordirektiver, ligesom de rammer, der i dag gælder for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i medfør af de generelle EF-direktiver, også opretholdes.

Efter direktivforslaget konsolideres, moderniseres og forenkles procedurerne i tilknytning til direktiverne, herunder for så vidt angår de udvalgs- og rådgivningsstrukturer, der er knyttet til direktiverne om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Særligt i forhold til den udvalgs- og rådgivningsstruktur, som i dag bistår Europa-Kommissionen, bemærkes, at der efter direktivet nedsættes ét udvalg vedrørende anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, der træder i stedet for samtlige eksisterende rådgivende udvalg under de nuværende ordninger. Det betyder, at samtlige rådgivende udvalg på EF-sektordirektivernes område skal nedlægges.

I sammenhæng med gennemførelsen af en konsolidering, modernisering og forenkling af den nuværende udvalgs- og rådgivningsstruktur, foreslår Europa-Kommissionen indførelse af en mere fleksibel ordning for ajourføring af fællesskabets regelgrundlag på området. Det sker med henblik bedre at kunne tage højde for den udvikling, der sker inden for de lovregulerede erhverv og inden for de uddannelser, der knytter sig til de lovregulerede erhverv.

Indeholdt i Europa-Kommissionens direktivforslag er en lempelse af kravene i forbindelse med udveksling af tjenesteydelser i forhold til etablering med henblik på at udvide mulighederne for at udøve erhvervsmæssig virksomhed under den i hjemlandet erhvervede titel. Betingelserne for udveksling af tjenesteydelser over grænserne skal med forslaget gøres mindre restriktive end betingelserne for at etablere sig i et andet EU-land, hvilket Europa-Kommissionen bl.a. begrundes med, at tjenesteydelsesaktiviteter finder sted inden for en afgrænset periode i modsætning til når der er tale om etablering.

Direktivforslaget indeholder endvidere bestemmelser om udvidet samarbejde mellem de nationale myndigheder indbyrdes og mellem de nationale myndigheder og Europa-Kommissionen med henblik på levering af information og rådgivning til enkelte borgere og problemløsning.

Direktivforslaget er indholdsmæssigt opbygget således, at

1. afsnit I

indeholder direktivets almindelige bestemmelser om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

1. afsnit II

indeholder bestemmelser om udveksling af tjenesteydelser inden for erhvervsområder, som er lovregulerede

1. afsnit III, kapitel I

indeholder bestemmelser om den generelle ordning for anerkendelse af uddannelsesbeviser

1. afsnit III, kapitel II

indeholder bestemmelser om anerkendelse af erhvervserfaring

1. afsnit III, kapitel III

indeholder bestemmelser om anerkendelse på grundlag af samordning af mindstekrav til uddannelse

1. afsnit III, kapitel IV

indeholder fælles bestemmelser om etablering inden for erhvervsområder, som er lovregulerede

1. afsnit IV

indeholder bestemmelser om retningslinjer for erhvervsøvelse på det lovregulerede område

1. afsnit V

indeholder bestemmelser om administrativt samarbejde om direktivets gennemførelse og gennemførelsesbeføjelser

1. afsnit VI

indeholder andre bestemmelser om direktivets gennemførelse, ikrafttræden m.v.

3. Gældende dansk ret.

EF-direktiverne om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer gælder for enhver EU-statsborger, der ønsker at udøve et lovreguleret erhverv som selvstændig eller arbejdstager i en anden medlemsstat end den, hvor han har opnået sine kvalifikationer.

Efter direktivforslagets artikel 3, defineres "lovreguleret erhverv" som "en eller flere former for erhvervsmæssig virksomhed under ét, når der enten direkte eller indirekte ifølge love eller administrative bestemmelser kræves bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer for adgang hertil eller udøvelse eller en form for udøvelse heraf". Der findes ca. 60 sådanne lovregulerede erhverv i Danmark, i forhold til hvilke adgang til udøvelse enten direkte eller indirekte ifølge love eller administrative bestemmelser er betinget af, at erhvervsudøveren er i besiddelse af bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer. Reguleringstypen samt reguleringens omfang og udformning varierer.

De generelle EF-direktiver 89/48/EØF, 92/51/EØF og 99/42/EF er implementeret i dansk lovgivning ved henholdsvis lov nr. 291 af 8. maj 1991, bekendtgørelse nr. 292 af 8. maj 1991, bekendtgørelse nr. 52 af 19. januar 1995 og bekendtgørelse nr. 693 af 4. juli 2001. EF-sektordirektiverne 77/452/EØF, 77/453/EØF, 78/686/EØF, 78/687/EØF, 78/1026/EØF, 78/1027/EØF, 80/154/EØF, 80/155/EØF, 85/432/EØF, 85/433/EØF og 93/16/EØF er i dansk lovgivning implementeret i den specifikke lovgivning, der regulerer adgangen til udøvelse af erhvervene som henholdsvis læge, sygeplejerske med ansvar den almene sundheds- og sygepleje, tandlæge, jordemoder, dyrlæge og farmaceut. Arkitekt erhvervet, som er omfattet af 85/432/EØF og 85/433/EØF er ikke lovreguleret i Danmark. Efter dansk lovgivning har EU-statsborgere ret til at udøve lovregulerede erhverv i Danmark inden for de rammer, som er fastlagt i EF-direktiverne om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Europa-Kommissionen finder, at direktivforslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet i den forstand, at forslaget kun indeholder bestemmelser, der er nødvendige for at nå målet om at sikre medlemsstaternes statsborgere ret til at udøve et erhverv som selvstændig eller lønmodtager i en anden medlemsstat end den, hvori de har erhvervet deres erhvervsmæssige kvalifikationer. Sådanne bestemmelser kan efter Europa-Kommissionens opfattelse kun fastlægges på fællesskabsplan.

Et direktiv, som der fremsættes forslag om i henhold til TEF art. 47 opfylder efter Europa-Kommissionens opfattelse tillige proportionalitetsprincippet, idet det forpligter medlemsstaterne til det mål, der skal nås, men giver dem kompetencen til at beslutte, hvilken form og hvilke midler, der er mest egnede til at nå resultatet.

Det skønnes, at EU-regulering på området for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer er nødvendig og hensigtsmæssig, og at Europa-Kommissionens forslag er i overensstemmelse med både nærheds- og proportionalitetsprincippet.

5. Europa-Parlamentets udtalelser.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om direktivforslaget.

6. Høring.

Direktivforslaget har været udsendt i høring til følgende høringsparter:

Kommunernes Landsforening (KL), Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation (AC), Arbejdsgiverforeningen for Handel, Transport og Service (ATL),

Arbejdsløshedskassernes Samvirke, Autoriserede Kølefirmaers Brancheforening, Bibliotekarforbundet, Blik- og Rørarbejderforbundet, Danske Busvognmænd (DB), Dansk Apotekerforening, **Dansk Arbejdsgiverforening (DA)**, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Farmaceutforening, Danske Fysioterapeuter, **Dansk Handel & Service, Dansk Industri**

Dansk Kiropraktorforening, Danmarks Kordegneforening, Dansk Magisterforening

Dansk Navigatorforening, Dansk Organist og Kantor Samfund/Foreningen af Præliminære Organister, **Dansk Psykolog Forening**, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Tandlægeforening, Dansk Tandplejeforening, Dansk Transport og Logistik (DTL),

Dansk Translatørforbund, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Kirketjenerforening, Danmarks Lærerforening, Danmarks Optikerforening, **Danmarks Rederiforening**, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Almindelige Danske Jordmoderforening, Den Danske Dyr lægeforening, Den Danske Landsinspektørforening, Det Kommunale Beredskabspersonales Landsforbund, Forbundet af Offentlige Ansatte, Ergoterapeutforeningen, Farmakon omforeningen, **Finansrådet, Finansforbundet**, Foreningen af Kliniske Diætister, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, **Foreningen Registrerede Revisorer FRR**, Foreningen af Rådgivende Ingeniør (F.R.I.), **Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR)**, **Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)**, Gymnasielærernes Lærerforening, **Handelskammeret**, Hotel- og Restaurations-personalets Fagforening, Hovedorganisationen af Beredskabsofficerer i Danmark, **Håndværksrådet**, Ingeniørforbundet i Danmark (IDA), Landsforening af Kliniske Tandteknikere, Landsforening af Statsautoriserede Fodterapeuter, Landsforening af Statsautoriserede Fodterapeuter, **Landsorganisationen i Danmark (LO)**, **Landbrugsrådet**, Lægemedelindustriforeningen (LIF), Maskinmesterforening, Metal Søfart, **Realkreditrådet**, **Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA)**, SID, Socialpædagogernes Landsforbund, Sømandsforbundet, **Tandlægenes Nye Landsforening**, Teknisk Landsforbund, Foreningen til integration af nydanskere på arbejdsmarkedet, Etniske minoriteters landsorganisation, Ind-sam, Dansk Flygtningehjælp,

Dokumentations- og rådgivningscentret om racediskrimination, Akademikere for etnisk ligestilling –Akelin, Mellempolkeligt Samvirke, Dansk Røde Kors og Rådet for etniske minoriteter.

Høringsssvarene indeholder som udgangspunkt en bred og grundlæggende opbakning til direktivforslagets målsætning om gennem en forenkling og smidiggørelse af eksisterende EF-regler at sikre medlemsstaternes statsborgere deres traktatfæstede ret til at udøve et erhverv som selvstændig eller lønmodtager i en anden medlemsstat end den, hvori de har erhvervet deres erhvervsmæssige kvalifikationer. Høringsparterne finder det desuden generelt positivt, at de eksisterende EF-direktivs grundlæggende betingelser og garantier for gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer opretholdes i et nyt direktiv.

Høringsparterne har bortset herfra meget forskellige syn på direktivforslaget. På EF-sektordirektivernes område så flere organisationer gerne, at sektorharmoniseringen opretholdes i dens nuværende omfang, men ikke nødvendigvis i dens nuværende form. På både de generelle EF-direktivs og på EF-sektordirektivernes område betoner berørte organisationer vigtigheden af, at der fortsat sker en afvejning af hensyne t til den frie bevægelighed for personer og tjenesteydelser og hensynet til den offentlige sikkerhed og sundhed, forbrugerbeskyttelsen m.v.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer bemærker i sit hørings svar i relation til direktivforslagets bestemmelser om udveksling af tjenesteydelser, at der i revisorbranchen af hensyn til brugerne af statsautoriserede revisors ydelser fortsat vil være behov for at betinge adgangen til erhvervsudøvelse af gennemførelse af en egnethedsprøve.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og Advokatrådet finder, at det er problematisk, når direktivforslagets artikel 14, stk. 2, lægger op til at afskaffe den mulighed, som medlemsstaterne i dag har for automatisk at fravige ansøgers normale ret til at vælge mellem udligningsforanstaltninger i de tilfælde, hvor udøvelsen af et erhverv nødvendiggør et nøje kendskab til national ret. **Advokatrådet** mener desuden, at det i direktivet med fordel kunne præciseres, hvorvidt en ansøger kan indstille sig til egnethedsprøve flere gange, og i bekræftende fald, om der skal være en øvre grænse for antallet af gange den pågældende kan gøre det.

Dansk Sygeplejeråd, FTF, AC og Danske Arkitekters Landsforbund har reservationer i forhold til direktivforslagets artikel 54, hvorefter der med henblik på forvaltning og ajourføring af direktivet nedsættes ét enkelt udvalg, der træder i stedet for samtlige eksisterende udvalg under den foregående ordning. Der er tale om et forskriftsudvalg, som kan behandle ethvert spørgsmål om direktivets gennemførelse.

Organisationernes reservationer kan sammenfattes til, at det kan være vanskeligt at forestille sig ét udvalg, der kan besidde den nødvendige sagkundskab til bistå Kommissionen både i forhold til de erhvervsområder, som i dag reguleres af EF-sektordirektiver og de, der reguleres af de generelle EF-direktiver – set i lyset af, at den nuværende regulering under henholdsvis sektordirektiver og generelle direktiver er væsensforskellig og af den rolle, som er tiltænkt udvalget i forhold til ajourføringen af direktivet. Flere organisationer peger på, at det er vanskeligt at forestille sig, at der kan foretages ajourføring og rådgivning i almindelighed uden, at de relevante kompetente myndigheder og organisationer inddrages – som minimum ved en omfattende national koordination, men også gerne ved ad hoc deltagelse i udvalgets møder.

Dansk Sygeplejeråd udtrykker bekymring for, at etableringen af ét fælles udvalg vil medføre, at fokus flyttes fra det faglige aspekt til den gensidige anerkendelse og arbejdskraftens frie bevægelighed, mens **FTF** mener, at repræsentation af relevante professioner og erhverv er afgørende for den gensidige anerkendelses troværdighed.

-

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Vedtages direktivforslaget, vil det kræve ophævelse af den danske lovgivning, som implementerer eksisterende generelle EF-direktiver og EF-sektordirektiver. Det vil formentlig være nødvendigt at udarbejde en ny rammelov for EU-statsborgeres adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv til erstatning af lov nr. 291 af 8. maj 1991 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark for statsborgere i De Europæiske Fællesskaber og de nordiske lande. I tilknytning til en sådan lov skal udstedes en ny bekendtgørelse, der implementerer det nye direktiv. Derudover kan det afhængig af lovgivningens konkrete udformning være nødvendigt at ændre i den lovgivning, der regulerer erhvervsområder, som er omfattet af sektordirektiver.

Det skønnes, at direktivforslagets gennemførelse vil være udgiftsneutral.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser.

Direktivforslaget skønnes at få betydning for bevægeligheden over grænserne. Det forventes, at forslaget vil kunne bidrage til, at udbuddet af kvalificeret arbejdskraft øges, således at der skabes et mere dynamisk europæisk og nationalt arbejdsmarked. Samtidig forventes det, at mere lempelige betingelser for udveksling af tjenesteydelser vil kunne bidrage positivt til den økonomiske vækst i samfundet.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg.

Direktivforslaget har ikke tidligere været forelagt for Europaudvalget.